PLAN
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY

MIEJSKI ŻŁOBEK nr 4 w RYBNIKU

1. Wizytówka naszej placówki.

1. Nazwa Instytucji: MIEJSKI ŻŁOBEK nr 4 w Rybniku
   a) Organ prowadzący: URZĄD MIASTA RYBNIK
   b) Nr wpisu do rejestru: E.8225.10.2026

2. Lokalizacja:
   a) Adres : Miejski Żłobek nr 4 w Rybniku ul. Konrada Winklera 6
      Rybnik 44-217
   b) Dostęp do środków transportu i miejsc parkingowych : do żłobka można dotrzeć środkami komunikacji miejskiej. Przy budynku żłobka znajdują się miejsca parkingowe, również dla osób niepełnosprawnych.
   c) Bliskość terenów zielonych: żłobek znajduje się w cichej i spokojnej dzielnicy miasta, w niedalekim sąsiedztwie znajduje się zielony skwer – park osiedlowy

3. Struktura i zasoby:
   a) Liczba miejsc: 96 miejsc;
   b) Dostępność specjalistycznych sal: gabinet psychologa i logopedy;

4. Przestrzenie zewnętrzne: Żłobek posiada przyległy do budynku duży ogród zewnętrzny ogrodzony i zabezpieczony przed osobami postronnymi. W ogrodzie znajduje się bezpieczny plac zabaw podzielony na strefy do różnych aktywności (ścieżki sensoryczne, tunele i tablice interaktywne i inne). Wszystkie wykorzystywane sprzęty posiadają wymagane przepisami atesty i są dostosowane do wieku dzieci. Powierzchnia placu zabaw pokryta piaskiem i trawą amortyzującą upadki, a cały teren jest monitorowany i regularnie kontrolowany pod kątem bezpieczeństwa.

5. Kierownictwo i kontakt:
   - Dyrektor Miejskiego Żłobka nr 4 w Rybniku : mgr Monika Jednicka
   - Osoby kontaktowe:
     sekretarka w siedzibie Miejskiego Żłobka nr 4 w Rybniku,
     kontakt telefoniczny +48 032 4407170, +48 032 4407171,
     e-mail – zlobek4@miastorybnik.pl
     intendentka Miejskiego Żłobka nr 4 w Rybniku,
     kontakt telefoniczny - +48 032 4407170, +48 032 4407171,
     e-mail – zlobek4@miastorybnik.pl

6. Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci:
   a) Dostosowanie obiektów: W celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa i komfortu dzieci, w placówce zastosowano:

- osłony na kaloryfery,
- gniazdka elektryczne umiejscowione na dużej wysokości poza zasięgiem dzieci,
- barierki ochronne,
- atestowane wyposażenie spełniające normy bezpieczeństwa.

b) Wejście do budynku zabezpieczone jest domofonem – osoby postronne nie mają dostępu do wnętrza bez zgody personelu. Żłobek wyposażony jest w system monitoringu wizyjnego obejmujący wejścia główne, wózkownie, szatnie dzieci i teren zewnętrzny. Monitoring działa całodobowo. Dostęp do nagrań posiada wyłącznie Dyrektor Żłobka, a dane są przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych. Do wejścia prowadzi podjazd przystosowany do wózków, dysponujemy również windą zewnętrzną. W budynku znajduje się toaleta dla niepełnosprawnych, wszystkie drogi ewakuacyjne są odpowiednio oznakowane. Osoby funkcyjne posiadają szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej i znają zasady postępowania na wypadek ewakuacji.

c) Ogrodzenie: Teren żłobka jest w całości ogrodzony, z kontrolowanym wejściem. Ogrodzenie jest trudne do sforsowania, ale jednocześnie estetyczne i przyjazne wizualnie.

d) Funkcjonalne przestrzenie dla dzieci

Sale dla dzieci:

- Przestronne i dobrze doświetlone
- Wyposażone w meble dostosowane do wzrostu maluchów
- Różnorodne strefy aktywności (zabawa, odpoczynek, edukacja, kąciki zainteresowań)

Łazienki - osobne pomieszczenia zlokalizowane przy salach

- Dostosowane do wzrostu dzieci
- Odpowiednia liczba toalet i umywalek
- Miejsce do przewijania najmłodszych
- Nocnikownia (miejsce do przechowywania, mycia i dezynfekcji nocników)

Szatnie – przed wejściem na każdą salę

- Przestronne, z indywidualnymi szafkami dla każdego dziecka
- Zapewniają komfortowe przebieranie maluchów

7. Monitoring: Miejski Żłobek nr 4 w Rybniku wyposażony jest w monitoring. System kamer znacząco zwiększa bezpieczeństwo. Monitoringiem wizyjnym objęte są

szatnie dziecięce oraz korytarze, kamery na zewnątrz obejmują wejścia do placówki, parking oraz plac zabaw.

8. Celem wprowadzenia Planu OWE jest:
   - wspieranie personelu w codziennej praktyce,
   - wskazanie rozwiązań sprzyjających bezpiecznemu i harmonijnemu rozwojowi dzieci.

9. Personel zatrudniony w Miejskim Żłobku nr 4 w Rybniku pracuje zgodnie z Planem OWE:
   - uwzględniając prawa dziecka zawarte w Konwencji o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r., nr 120, poz. 526),
   - kierując się potrzebami wszystkich dzieci, a w szczególności biorąc pod uwagę potrzeby dzieci z niepełnosprawnością oraz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo, dzieci z rodzin migrantów, dzieci wymagających szczególnej opieki,
   - wypełniając wobec dzieci funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych, potencjału i zainteresowań dziecka,
   - zapewniając dzieciom bezpieczną emocjonalnie i fizycznie atmosferę, w szczególności poprzez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dzieciom w rozwoju, podmiotowe traktowanie dziecka, okazywanie szacunku, podejmowanie niedyrektywnych działań, nawiązywanie pozytywnych relacji i budowanie poczucia autonomii,
   - zapewniając warunki sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw i interakcji rozwijających: kompetencje komunikacyjne, sprawność fizyczną, percepcję zmysłową, kreatywność i ciekawość świata.

Sposób realizacji standardów opieki, w tym Planu OWE, określają również wewnętrzne dokumenty i akty prawne wydane przez Dyrektora Miejskiego Żłobka nr 4w Rybniku regulujące pracę Żłobka.

2. Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny.

Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi do lat 3 zostały wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r.

Zawarty w Rozporządzeniu plan OWE wraz z załączonymi standardami opieki został uwzględniony w Standardach Pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych w MŻ4 w Rybniku, wprowadzony i zatwierdzony przez Zarządzenie Dyrektora nr 9/2026 z dn.15.06.2026 . (*standard1.2.2.)*

Plan pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej traktowany jest jako podstawowy dokument, który określa sposób sprawowania opieki nad dziećmi w Miejskim Żłobku nr 4 w Rybniku. Pozwala on na refleksję nad koncepcją działania, a w szczególności koncepcją pracy z drugim człowiekiem, budowanie przekonania o możliwości i konieczności dokonywania zmian. Umożliwia zdobywanie wiedzy o dynamice relacji pomiędzy opiekunami a dziećmi, opiekunami a rodzicami oraz relacji wśród kadry opiekuńczej, które wymagają gotowości i zaangażowania. Plan OWE jest częścią standardów pracy, który szczegółowo opisuje pracę z dziećmi, realizowaną przez pracowników żłobka. *(standard 11.1.)*

Analizy realizacji Standardów pracy w MŻ4 w Rybniku i Planu Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnego dokonuje Dyrektor Żłobka wraz z powołanym Zespołem, a swoje wnioski dokumentuje w formie pisemnego sprawozdania. (*standard 11.2)*

Plan OWE jest udostępniony Rodzicom w celu konsultacji. *(standard 16.7)*

3. Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne. *(standard 1.1., 1.1.1.)*

Odniesieniem do pracy opiekuńczo-wychowawczej w żłobku jest towarzyszenie dziecku w rozwoju na kształt niedyrektywnego modelu wychowania, w którym dorosły pełni rolę przewodnika i nie narzuca gotowych rozwiązań a raczej skupia się w podążaniu za naturalnymi potrzebami dziecka, budowaniu relacji opartej na bliskości oraz wspieraniu jego samodzielności w bezpiecznym tempie. Wszystko to następuje w atmosferze szacunku, zaufania, bezpieczeństwa, respektowania indywidualnego rytmu życia dziecka.

W codziennej pracy opieramy się na Konwencji o Prawach Dziecka, wspierając jego autonomię, której osiągnięcie jest **nadrzędnym celem** planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego. Powyższe założenia realizujemy m.in. poprzez:

• tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi dziecka we współpracy z rodzicami,

• budowanie przyjaznych relacji między dziećmi, między dziećmi a dorosłymi oraz między samymi dorosłymi, w atmosferze poszanowania godności każdej osoby.

Celem placówki jest tworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom przez organizację codziennej opieki, zapewniającej respektowanie praw zawartych w **Konwencji o Prawach Dziecka** i zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych – fizjologicznych, bezpieczeństwa, uwagi i szacunku, akceptacji oraz przynależności.

Cele szczegółowe są realizowane w codziennej pracy żłobka i umożliwiają rozwój psychofizyczny, a także zdobywanie nowych umiejętności i rozszerzanie kompetencji u dzieci.

Cele szczegółowe są dostosowane do indywidualnych możliwości dzieci w danej grupie. Dotyczą m.in. kształtowania świadomości własnego ciała, własnej tożsamości i odrębności, nabywania umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie oraz innych osób, rozpoznawania swoich potrzeb czy kształtowania uważności na inne dzieci oraz ich potrzeby.

Towarzyszenie dzieciom w żłobku, to umożliwianie im rozwijania różnorodnych umiejętności, dzięki którym poznają otaczający je świat. Spostrzeganie, przetwarzanie zdobytych informacji, zapamiętywanie, uwaga, pamięć, język i myślenie to najważniejsze funkcje poznawcze dzięki którym dzieci, z coraz większym zrozumieniem poruszają się w otaczającym ich środowisku społecznym.

Pomagając dziecku w rozpoznawaniu swoich potrzeb, mówieniu o nich i pokazywaniu, w jaki sposób można je zaspokajać, przyczyniamy się do tego, by wyrosło ono na samodzielnego, znającego swoją wartość człowieka. Bliski kontakt z dorosłym: przytulanie, dotyk, rozmowa, uspokajanie, gdy płacze, zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa i wpływa na jego prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny.

4. Metody pracy z dziećmi. *(standard 1.1.2.)*

Stała obserwacja dzieci, jest podstawową metodą/sposobem pracy w rozpoznawaniu ich potrzeb i aktualnego poziomu rozwoju. W odniesieniu do potrzeb rozwojowych oraz uczenia się umożliwiamy dzieciom podejmowanie aktywności m.in. poprzez propozycje zabaw:

• konstrukcyjnych, manipulacyjnych, ruchowych,

• praktycznego działania: słowne, poglądowe, naśladowcze.

Obserwując rozwój dziecka w poszczególnych obszarach, dostosowujemy propozycje aktywności, w odpowiedzi na naturalną potrzebę rozwojową i ciekawość poznawczą małego człowieka. W pracy z dzieckiem wykorzystujemy między innymi następujące metody:

Metody aktywności ruchowych wspierające rozwój motoryki dużej u dzieci.

1) Metoda ta wykorzystuje ruch jako narzędzie wspomagania rozwoju psychomotorycznego. Dotyk, ruch i relacje fizyczne pomagają w świadomości ciała i usprawnienia ruchowego, a także w nawiązywaniu bliskich kontaktów z innymi ludźmi.
2) Metoda zajęć ruchowych wyrabia u dzieci umiejętność prawidłowego chodzenia, biegania, chwytania oraz poprawia koordynację.

Metoda zabaw dydaktycznych.

1) Metoda ta wykorzystuje zabawy w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Zabawy obejmują dobrowolność i unikanie rywalizacji, a także są podstawową formą aktywności dzieci w placówce.
2) Zabawy dydaktyczne pozwalają ćwiczyć spostrzegawczość, umiejętność myślenia, poznawania nowych słów i pojęć.

Metoda słowna – czytanie bajek, opowiadania, rozmowy, objaśnienia.

1) Wszystkie dzieci lubią słuchać bajek i różnych opowiadań. Metoda czytania dzieciom pomaga im w wielu trudnych dla nich sytuacjach emocjonalnych i zapewnia poczucie bezpieczeństwa. Jest szczególnie przydatna w pierwszych dniach w placówce.

Metody oparte na zabawach integracyjnych i sensorycznych.

1) Zabawy ruchowe z muzyką i chustą animacyjną, które integrują dzieci w grupie.
2) Zabawy sensoryczne z wykorzystaniem różnych pomocy dydaktycznych lub przedmiotów codziennego użytku.

Zabawa Swobodna.

1) Dzieci do około 2,5 roku zwykle bawią się obok siebie, obserwując się wzajemnie. Zabawa swobodna jest kluczowym elementem stymulującym rozwój, może przybierać formy zorganizowane.

Zajęcia Adaptacyjne.

1) Mają na celu przyzwyczajenie dzieci do nowego otoczenia i opiekunów. Odbywają się zwykle w pierwszych tygodniach uczęszczania do żłobka lub w przypadku przyjęcia nowego dziecka w trakcie trwania roku żłobkowego.

Zabawy Manipulacyjne.

1) Zabawy mają na celu poznanie właściwości przedmiotów, konsystencji, kształtów czy wydawanych dźwięków. Manipulując przedmiotem angażują spostrzeżenia wzrokowe, słuchowe, dotykowe oraz ćwiczą ruchy rąk.

Zabawy Konstrukcyjne.

1) Doskonalą funkcje wzrokowo-ruchowe, wyzwalają pomysłowość, pobudzają wyobraźnię, ćwiczą skupienie uwagi, a także uczą obserwacji, systematyczności i pokonywania trudności. Dzieci budują konstrukcje z klocków, szeregują je oraz nakładają kółka na piramidy itp.

Metoda pokazowa. Metoda ta może dotyczyć zajęć tematycznych.

1) Zabawy w role, naśladowcze i twórcze, które wzbogacają doświadczenie dzieci. Mogą dotyczyć pór roku czy zabaw w kącikach tematycznych.

Aktywności wspierające rozwój mowy.

1) Metoda ta opiera się na aktywnościach ruchowych pobudzających rozwój poznawczy i komunikacyjny. Dziecko uczy się przez relację z opiekunem oraz naśladownictwo.

Edukacja Zdrowotna.

1) Aktywności te kształtują u dzieci podstawowe nawyki zdrowotne i higieniczne.

Metoda poprzez obserwację.

1) Metoda ta może dotyczyć realizowania zajęć o tematach np. przyrodniczych i ekologicznych.
2) Wprowadza dzieci w świat przyrody i kształtuje postawy proekologiczne w ramach możliwości placówki.

Aktywności Plastyczne.

1) Rozwijają wyobraźnię i umiejętność manualną dzieci w sposób dopasowany do ich wieku i możliwości.

Aktywności z muzyką.

1) aktywności te rozwijają poczucie rytmu i koordynację ruchową, uwzgledniające taniec i śpiew.

Metody Integracji Sensorycznej.

1) Metoda ta pozwala wykorzystać jak największą ilość zmysłów. Dzieci przyswajają wiadomości poprzez pobudzenie zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku, węchu i smaku.

Edukacja małych dzieci do lat 3 skupiona jest na prowadzeniu aktywności, w których dzieci uczą się poprzez zabawę. Zabawa w życiu małego dziecka jest podstawową formą aktywności, dzięki której poznaje świat i siebie w sposób intensywny i pełen ciekawości.

4.1. Reguły życia społecznego - charakter relacji z dziećmi.

Relacje budowane z dziećmi są oparte na wzajemnym szacunku i poszanowaniu godności, co sprzyja stwarzaniu ciepłej, domowej atmosfery. Staramy się, żeby dziećmi zajmowały się te same osoby, co sprzyja rozwijaniu bezpiecznych relacji między opiekunką, a małą grupą dzieci.

Wypracowane przez nas sposoby mające na celu wzmacnianie podmiotowości dziecka, polegają m.in. na tym, że:

- chwalimy dziecko za osiągnięcia tak, aby nie przypominać porażek (nie dodajemy komentarzy do pochwał, które mówią, że dzisiaj było dobrze, a do tej pory było źle),

- zauważamy nowe osiągnięcia dziecka bez robienia z tego faktu „wydarzenia dnia" np. samodzielne założenie bucików,
- nie komentujemy głośno żadnego zachowania dziecka, które mogłoby je zawstydzić np. „taka duża dziewczynka ...,"
- zgodnie z potrzebą poświęcamy uwagę i czas poszczególnym dzieciom, nie faworyzujemy, ani nie pomijamy żadnego dziecka,
- dbamy, by wszystkie dzieci miały jednakowy dostęp do zabawek, pomocy dydaktycznych, sprzętu itp.,
- nie zadajemy dziecku pytań zmuszających do tłumaczenia się np. „dlaczego...?",
- wyobrażamy sobie sytuacje z punktu widzenia dziecka, analizujemy jaki wpływ może mieć nasze zachowanie na zachowanie dzieci – patrzymy oczami dziecka,
- szanujemy prywatność dziecka, np. podczas toalety zachowujemy dyskretność,
- unikamy oceniania dzieci, by nie tworzyć w ich świadomości przekonania, że wszystko podlega ocenom i należy oceniać oraz oczekiwać ocen,
- nie wyróżniamy dzieci, nie porównujemy ich, staramy się traktować je sprawiedliwie, czyli przez pryzmat ich indywidualnych możliwości rozwojowych i nie jednakowo, ponieważ każde dziecko ma możliwość wyrażania swoich indywidualnych potrzeb,
- nie bagatelizujemy odczuć dziecka mówiąc np. „nic się nie stało" współodczuwamy jego emocje i uczucia,
- dajemy dziecku wskazówki mające określić czas i kolejność działań,
- proponujemy rozwiązania w sytuacji, gdy dziecko nie może poradzić sobie, z czymś samo i oczekuje wsparcia dorosłego,
- określamy zasady funkcjonowania w grupie, wyjaśniamy je,
- określamy i nazywamy granice bezpieczeństwa, co stanowi równoważnik bezpieczeństwa dziecka i przyswajania reguł funkcjonowania w grupie rówieśniczej,
- pozwalamy dzieciom decydować o tym, z kim i jak chcą spędzić czas w grupie rówieśniczej. *(standard 6.3.)*

4.2. Porozumiewanie się pracowników z dziećmi.

Budowanie porozumiewania w żłobku opieramy na rozmowie.

Przejawia się ona poprzez:

- mówienie do dziecka opisując, co w danej chwili robi, uważne słuchanie i obserwowanie tego, co dziecko przekazuje słowem, gestem, reakcją,
- odnoszenie się do dzieci w sposób ciepły, z uśmiechem, okazując autentyczne zadowolenie z bycia z nimi,
- okazywanie zainteresowania tym, co dzieci mówią i robią,
- wykorzystywanie mimiki, gestów, pozycji ciała w interakcji z dzieckiem,
- zwracanie się do dzieci po imieniu,

- szukanie kontaktu wzrokowego (nie zmuszając do wzajemności) podczas rozmowy z dzieckiem,
- rozmawianie z dzieckiem na poziomie jego wzroku,
- okazywanie życzliwości, empatii i cierpliwości. *(standard 5.1)*

4.3. Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi poczucia przynależności do grupy.

Przestrzeń w żłobku zorganizowana jest w sposób wspierający poczucie przynależności do grupy i uważności na inne osoby. Sale zorganizowane są w podziale na strefy aktywności, do których dzieci mają swobodny dostęp.

Podopieczni mogą podejmować różnorodne działania dostosowane do ich wieku, potrzeb rozwojowych i aktualnych zainteresowań.

Obserwując aktywność grupy opiekunki modyfikują układ przestrzeni biorąc pod uwagę aktualne potrzeby najmłodszych.

Praca opiekunek z dziećmi ma na celu wzmacnianie przynależności do grupy w działaniach takich jak:

- praktykowanie codziennych rytuałów zawartych w harmonogramie dnia,
- proponowanie zabaw inspirowanych,
- wzmacnianie relacji między dziećmi w czasie zabawy,
- tworzenie warunków do akceptowania przez dzieci reguł społecznych,
- włączanie dzieci w codzienne czynności,
- wspólne celebrowanie świąt, urodzin oraz dni, które są ważne dla dzieci i ich rodzin.

Buduje to u dzieci poczucie bycia ważnym członkiem rodziny oraz wzmacnia przynależność do konkretnej grupy społecznej (np. narodowości). Tym samym dzieci mają okazję do poznawania obyczajów, zasad, sposobów "świętowania", w różnych grupach społecznych i poszerzają zasób rozumienia znaczenia poszczególnych słów i pojęć. *(standard 6.1, standard 6.4)*

Aktywności i działania wspierające rozwój autonomii:

- Zachęcamy dzieci do samodzielnej aktywności, nie odmawiając im przy tym pomocy i wsparcia.
- Dajemy dzieciom przestrzeń do samodzielnego myślenia i działania, jeśli wiemy, że same dadzą radę. Mogą to być także decyzje dotyczące wyboru jednej z dwóch aktywności, dwóch rodzajów zabaw, rodzajów napoju, czy wyboru dodatkowej czynności towarzyszącej dziecku podczas wypoczynku – np. słuchanie muzyki lub bajki, itd.
- Dajemy możliwość na popełnianie błędów, gdyż przynosi to wiedzę o negatywnych skutkach podjętych działań.

- Doceniamy wytrwałość, zaangażowanie i wysiłek dziecka. Kiedy podejmuje ono działanie po raz pierwszy i zaczyna samodzielnie np.: jeść, myć ręce, podciągać spodenki, zakładać buty, dajemy mu wsparcie poprzez werbalne lub niewerbalne sygnały na kontynuacje rozpoczętej aktywności. (*standard 6.2)*

4.4. Wskazówki metodyczne sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci.

Opiekunki wspierają dzieci w poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata poprzez m. in.:

- zapewnienie dzieciom możliwości działania zarówno indywidualnie, jak i w małych grupkach czy w całej grupie,
- umożliwienie dzieciom zabaw w różnych strefach tematycznych,
- modyfikowanie tematyki stref zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami,
- zapewnienie, że dziecko decyduje czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić, stwarzanie możliwości dzieciom, żeby mogły brać udział w zajęciach inspirowanych, bez nalegania na ich udział,
- organizowanie zabaw bazujących na bezpośrednim doświadczaniu i zabawie dzieci (np. poprzez udostępnianie im przedmiotów codziennego użytku, którymi mogą manipulować),
- dostosowanie czasu trwania zabaw do możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nimi zainteresowane),
- dostosowanie tematyki organizowanych zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci,
- inspirowanie dzieci do poszerzania swojej wiedzy i umiejętności,
- stwarzanie dzieciom możliwości mierzenia się z trudnościami/nowościami w relacjach z dziećmi,
- stwarzanie dzieciom warunków i dawanie im czasu na eksperymentowanie oraz uczenie się na błędach,
- zapewnienie dzieciom możliwości eksplorowania najbliższego otoczenia placówki,
- zapewnienie dzieciom warunków do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie. (*standard 7.1, standard 2.11.)*

Aktywności dzieci sprzyjające rozwojowi myślenia przyczynowo - skutkowego:

- opiekun umożliwia dzieciom podejmowanie decyzji w działaniu, co za tym idzie - obserwowanie przez dziecko skutków własnych działań,
- opiekun wspiera lub inicjuje aktywności takie jak: budowanie z klocków i następnie burzenie, manipulacje przedmiotami czy światłem, ugniatanie masy, darcie papieru, przesypywanie, segregowanie, szeregowanie, układanie, pakowanie, wyciąganie,

- wszelkie działania, które przynoszą efekt i dają skutki są bazą to rozwoju myślenia przyczynowo – skutkowego, *(standard 7.2.1.)*
- kształtowanie u dzieci umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego świata. Dzieci mają możliwość samodzielnego eksplorowania natury, wyboru aktywności, wyboru tego, co znajdzie się na ich talerzu, poszukiwania, znajdowania, zabaw dźwiękiem, fakturą. Wykorzystywanie tych elementów wprowadza dzieci w świat doznań, *(standard 7.2.2.)*
- używanie przez opiekuna określeń dla cech przedmiotów, np.:
  - komentowanie i opisywanie znalezione w pojemniku „skarby”,
  - opisywanie doświadczeń dzieci, co widzą, słyszą i czym się bawią,
  - określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu: duży–mały, większy–mniejszy, *(standard 7.2.3.)*
- w codziennych rozmowach z dziećmi i przekazywanych im informacjach uwzględnia się nazywanie przedmiotów, stosowanie określeń, które je charakteryzują. Stymulujemy rozwój poprzez wszystkie zmysły: dotyk, smak, węch, słuch, wzrok, zmysł równowagi. *(standard 7.2.4.)*

4.5. Wskazówki metodyczne umożliwiające tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się.

Działania opiekunów wspierają u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się:

- formułowane wobec dziecka wypowiedzi są dostosowane do jego poziomu rozumienia i wyrażania,
- zdania są proste z pojedynczym określeniem cechy, czynności lub innym elementem, na który chcemy zwrócić uwagę dziecka,
- w relacjach z dziećmi kontaktującymi się z otoczeniem jeszcze wyłącznie niewerbalnie stosujemy proste krótkie wypowiedzi,
- nowe słowa tłumaczymy z użyciem gestu i mimiki, poszerzając słownik dziecka w kontaktowaniu się w postaci werbalnej i niewerbalnej w zakresie przedmiotów, zjawisk, uczuć, emocji,
- zadając pytanie opiekun czeka na odpowiedź i pozwala ją dziecku swobodnie sformułować pobudzając chęć do dalszej rozmowy lub działania, wypowiedzi nie są upraszczane, jeżeli sytuacja tego nie wymaga,
- rozmowa odbywa się z użyciem wszystkich form zdania – zdania pytające, zdania twierdzące i wykrzyknikowe,
- stosujemy zmienność intonacji głosu, by podkreślić charakter i intencje w wypowiedzi,
- stosujemy wyjaśnienia, aby pomóc dziecku zrozumieć dane zjawisko,
- stwarzamy dzieciom okazje do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji, angażujemy dziecko w proces czytania książek,

- umożliwiamy dzieciom zadawanie pytań w trakcie oglądania, czytania książki, oglądania ilustracji, przewracania kartek oraz wyboru książki,
- aranżujemy warunki do samodzielnego oglądania książek,
- opowiadamy dzieciom bajki, wiersze, opisujemy historyjki obrazkowe,
- wspólnie powtarzamy wierszyki,
- w ramach okazjonalnych zajęć odtwarzamy krótkie słuchowiska - bajki. *(standard 8.1.)*

Przykłady aktywności obejmujące rozmowy z dziećmi, rozmowy dzieci ze sobą oraz między pracownikami:

- w czasie bycia z dzieckiem staramy się często z nim rozmawiać,
- obserwujemy i słuchamy dzieci w trakcie ich wzajemnych relacji,
- inicjujemy zabawy wywołujące potrzebę mówienia - teatrzyki, pacynki, czytanie, zabawy tematyczne w sklep, salon kosmetyczny itp.
- w przypadku braku mowy werbalnej dajemy dzieciom sygnały w zabawach z układankami i możliwość wskazywania rzeczy nazywanych,
- wypowiadamy na głos, jakie działania zaobserwowaliśmy u dzieci. *(standard 8.2.)*

4.6. Wskazówki metodyczne wspierające rozwój fizyczny dzieci w zakresie małej i dużej motoryki oraz rozwoju percepcji zmysłowej.

- sale, w których dzieci spędzają czas są przystosowane do aktywności ruchowych;
- stwarzamy dzieciom warunki i sytuacje do podejmowania aktywności związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych
- niemowlaki i dzieci niechodzące mają zapewnioną przestrzeń do eksplorowania otoczenia, jak i możliwość manipulowania różnymi przedmiotami, otrzymują też wsparcie w nauce kontrolowania ruchu ciała, stania, raczkowania i chodzenia;
- dzieci mogą wielokrotnie powtarzać konkretne ćwiczenia ruchowe tak długo, jak długo są tym zainteresowane,
- dbamy o to, aby wystrój pomieszczeń, natężenie dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci;
- umożliwiamy dzieciom ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i codziennych czynności.
- dostarczamy dzieciom okazji do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej,
- umożliwiamy dzieciom codzienny kontakt z materiałami pobudzającymi zmysły; czucia, smaku, węchu, wzroku, słuchu, równowagi.

(standard 9.1. - 9.1.1., 9.1.2., 9.1.3.)

Opiekunki tworzą warunki do pobudzania i wykorzystywania wszystkich zmysłów u dzieci m. in. poprzez:

- zabawy produktami sypkimi, cieczą;
- zabawy światłem;

- słuchanie i wydawanie dźwięków;
- poznawanie zapachów w naturalnym środowisku;
- doświadczanie smaków. *(standard 9.2.1.)*

Zabawy wspierające rozwój małej motoryki

Opiekunki tworzą warunki do aktywności wspierających motorykę małą, poprzez zabawy manipulacyjne, konstrukcyjne, zabawy piaskiem i wodą, zabawy z ciastoliną, po szereg czynności dnia codziennego, takie jak np. odkręcanie, przyciskanie, zgniatanie. *(standard 9.2.2.)*

Ćwiczenia koordynacji wzrokowo ruchowej i równowagi

Planujemy aktywności polegające na doskonaleniu zdolności w wykonywaniu ruchów w odpowiedzi na to, co dziecko widzi (rzucanie i łapanie piłki, nawlekanie koralików, samodzielne jedzenie, sprzątanie zabawek do pojemników).

Zabawy skupiają się na utrzymywaniu lub odzyskiwaniu stabilnej pozycji ciała w różnych sytuacjach tj. stanie na jednej nodze, chodzenie po linii, zabawy na dużej piłce gimnastycznej. *(standard 9.2.3.)*

Zabawy wspierające czucie głębokie, kształtowanie schematu własnego ciała

Opiekunki inicjują za zgodą dziecka lub odwzajemniają zabawy typu: przytulanki, masażyki, zabawy na materacu, owijanie w koc, huśtanie, turlanie. *(standard 9.2.4.)* 14

Aktywności w zakresie dużej motoryki

W aktywnościach wspierających rozwój dużej motoryki pozwalamy dzieciom na swobodne eksplorowanie przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu. Aranżacja przestrzeni i umeblowanie sal umożliwiają dzieciom swobodne poruszanie się. *(standard 2.5.)*

Dużą motorykę wspierają również:

- Zabawy z piłką: rzucanie, łapanie, kopanie, toczenie piłki, a także odbijanie jej od podłogi lub ścian.
- Naśladowanie ruchów zwierząt: dziecko może naśladować chód, skoki czy inne charakterystyczne ruchy zwierząt, co rozwija koordynację i świadomość ciała.
- Tory przeszkód: tworzenie torów przeszkód z wykorzystaniem dostępnych przedmiotów, zachęcające do czołgania, przechodzenia pod przeszkodami czy wspinania się.
- Zabawy z muzyką: tańczenie, podskakiwanie do rytmu, poruszanie się w rytm muzyki, co angażuje całe ciało i poprawia koordynację.
- Ćwiczenia równoważne: chodzenie po linii, skakanie na jednej nodze, co sprzyja rozwojowi równowagi oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej. *(standard 9.2.5.)*

4.7. Wskazówki metodyczne do tworzenia warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki.

W żłobku dajemy dzieciom przestrzeń i czas na działania twórcze, kreatywne z użyciem różnorodnych materiałów, co pozwala eksplorować świat sztuki. *(standard 2.9.)*

W kontakcie z muzyką dzieci mają okazje oswajać się z muzyką, także klasyczną, podczas codziennych zajęć tanecznych, relaksacyjnych, zajęć rytmicznych z instrumentami.

Słuchanie muzyki musi być intencjonalne i powinna towarzyszyć temu uwaga, dlatego nie wykorzystujemy muzyki jako tła podczas innych aktywności. *(standard 14.4.)* 15

W kolekcji książek znajdują się nie tylko te z zakresu literatury dla dzieci, ale także wszelkiego rodzaju albumy ze zdjęciami, by dzieci mogły opatrzeć się z tym co niedostępne jest dla nich na żywo.

W codziennych zabawach inspirowanych z wykorzystaniem przyborów plastycznych, udostępniamy dzieciom środki plastyczne (m.in kartki, kredki, mazaki) oraz miejsce do komfortowej realizacji działań.

Inspirujemy i wspieramy rozwiązania niestandardowe, unikamy wykorzystywania szablonów.

Nie oceniamy i nie poprawiamy dzieci podczas wszelkich działań, okazując tym samym, że nie wynik działania, ale sam proces stanowi wartość. *(standard 10.1.)*

Wykorzystujemy wszelkie możliwe formy aktywności inspirowanych, nacechowane twórczo.

W działaniach o charakterze plastycznym poza standardowymi artykułami proponujemy środki spożywcze, wodę, różne produkty sypkie, wytwory natury. Podczas użytkowania tradycyjnych farb udostępniamy nieszablonowe rodzaje płaszczyzn np. malowanie na lustrach, folii spożywczej, folii aluminiowej.

Zabawy rozwijające kreatywność mogą pojawić się zarówno w salach podczas swobodnych działań, w pomieszczeniach do tego celu przygotowanych, ale także podczas aktywności na dworze.

W działaniach o charakterze muzycznym proponujemy tworzenie własnych instrumentów muzycznych, wykorzystanie przedmiotów codziennego użytku do tworzenia muzyki, zabawy w orkiestrę, wystukiwanie rytmu, wspólne śpiewanie piosenek i taniec.

Taniec o charakterze odtwórczym, kiedy dzieci naśladują nasze gesty ma na celu np. rozwój świadomości ciała, jednak swobodny taniec ma dawać poczucie sprawczości, kształtować umiejętność wyrażania emocji ruchem.

Dzieci osłuchują się nie tylko z piosenkami dla dzieci, ale także z muzyką klasyczną, muzyką relaksacyjną i muzyką komercyjną.

W ramach codziennych zabaw lub jako dodatkowe aktywności, bawimy się w teatr, tu aktorami mogą być opiekunki, dzieci, kukiełki pacynki, maskotki.

Udział dzieci w “wymyślanych” teatrzykach to okazja do kreatywności zarówno tej poznawczej, jak i językowej. *(standard 10.2.)*

5.Przyjęcie dziecka do placówki.

Kontakt z rodzicami nawiązujemy przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka. Rodzice zawsze są informowani, w jaki sposób mogą przygotować je do uczęszczania do żłobka. Rozmowę dotyczącą przyjęcia dziecka przeprowadza dyrektor lub jego zastępca. *(standard 15.1.)*

W czasie rozmowy dyrektor:

- zapoznaje rodziców z warunkami pobytu dziecka w żłobku,
- wymaganą dokumentacją,
- regulaminem porządkowym,
- umową, opłatami,
- odpowiada na pytania rodziców i wyjaśnia wątpliwości,
- ustala z rodzicami termin przyjęcia dziecka do żłobka.

W sytuacji przyjęcia dziecka o szczególnych potrzebach tworzony jest i konsultowany indywidualny program pobytu dziecka w placówce.

Rodzice poznają osoby, które będą się zajmowały ich dzieckiem oraz oglądają pomieszczenia jakimi dysponuje grupa: sala zabaw, jadalnia, sypialnia, toalety.

6.Adaptacja - uwzględniająca aktywny udział rodziców

Adaptacja dziecka odbywa się w odniesieniu do jego indywidualnych potrzeb oraz oczekiwań rodzica/opiekuna.

Program adaptacji przebiega zgodnie z harmonogramem pracy żłobka. Dostosowany jest do możliwości rodziców, a zapoznanie z placówką może odbywać się w dowolnej i omówionej z dyrektorem formie np.: indywidualnej lub warsztatowej, jeszcze przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka.

- Rodzice przy zapisie wypełniają kartę informacyjną zawierającą szereg informacji między innymi o potrzebach dziecka, jego umiejętnościach oraz dane teleadresowe rodziców i danych osób upoważnionych do odbioru dziecka ze żłobka. *(standard 3.2., 15.1.)*
- Rodzice są informowani w jaki sposób mogą przygotować dziecko na przyjście do żłobka.
- Zachęcamy rodziców do aktywnego uczestniczenia w adaptacji dziecka.
- Dziecko w żłobku może mieć ze sobą to co przypomina mu dom (np. kocyk, zabawkę, smoczek)

- Zespół dokłada wszelkich starań w spieraniu rodziców w procesie adaptacji, szczególnie w przypadku pojawienia się ewentualnych trudności.
- Rodzice mają możliwość telefonowania do żłobka, w celu otrzymania informacji o samopoczuciu swojego dziecka. *(standard 15.1.1., 15.1.2., 15.1.3.)*

Indywidualny plan adaptacji w żłobku:

Adaptacja w żłobku przebiega w sposób indywidualny i dostosowany do potrzeb każdego dziecka. Zakłada on elastyczne tempo działań, które umożliwia maluchowi stopniowe przyzwyczajenie się do nowego otoczenia, rytmu dnia oraz opiekunów. Kluczowym elementem jest u nas współpraca pomiędzy rodzicami, a personelem żłobka, oparta na zaufaniu, otwartej komunikacji i wzajemnym wsparciu. Dzięki temu dziecko może czuć się bezpiecznie, budować pozytywne relacje z dorosłymi i rówieśnikami, a pobyt w żłobku staje się dla niego doświadczeniem spokojnym i przyjaznym.

Plan adaptacji uwzględnia następujące etapy:

- Etap I – przygotowanie przed przyjściem do żłobka (spotkanie z rodzicami, omówienie indywidualnych potrzeb, zapoznanie z budynkiem).
- Etap II – udział w zajęciach adaptacyjnych, warsztatach i dniach otwartych (warsztaty 2 h dla rodziców w czerwcu, spotkanie z rodzicami w sierpniu, zajęcia adaptacyjne dla dzieci i rodziców – 1 lub 2 spotkania w sierpniu)
- Etap III – pierwsze dni w żłobku - dziecko przebywa w placówce max. 2 godziny już bez obecności rodzica
- Etap IV – stopniowe wydłużanie pobytu dziecka, samodzielny pobyt dziecka w placówce. *(standard 15.1, standard 2.4)*

7.Harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia.

6:00 - 8:00	Przyjmowanie dzieci, zabawy dowolne
8:00 - 8:15	Wspólne powitanie
8:15 - 8:40	Przygotowanie dzieci do śniadania, śniadanie
8:40 - 9:00	Czynności higieniczne dzieci.*
9:00 - 9:45	Zabawowe aktywności edukacyjne na świeżym powietrzu**/aktywności zorganizowane (spacer, zabawy na placu zabaw)
9:45 - 10:00	Drugie śniadanie
10:00 - 10:15	Czynności higieniczne dzieci.*
10:15 - 10:30	Zabawy swobodne w różnych sferach rozwoju
10:30 - 10:50	Zajęcia zorganizowane (zajęcia muzyczne/edukacyjne/twórcze)
10:50 - 11:00	Przygotowanie do obiadu
11:00 - 11:30	Obiad
11:30 - 12:00	Czynności higieniczne dzieci*, przygotowanie do odpoczynku.
12:00 - 13:45	Odpoczynek*** (leżakowanie lub cicha zabawa na dywanie)
13:45 - 14:00	Ubieranie dzieci, czynności higieniczne*
14:00 - 14:20	Podwieczorek
14:20 - 16:30	Wspólna zabawa, odbieranie dzieci ze żłobka – pożegnanie.*(standard 1.1.3.)*

UWAGI DO HARMONOGRAMU DNIA:

1. czynności higieniczne dotyczące zmiany pieluszek, czy korzystania z toalety realizowane są indywidualnie, według potrzeb każdego dziecka,
2. dzieci mają stały dostęp do kącika wyciszenia w ciągu całego dnia,
3. trudność proponowanych aktywności jest dostosowywana do możliwości rozwojowych dzieci,
4. pobyt na świeżym powietrzu jest stałym elementem dnia i zależy od panujących warunków atmosferycznych, a także od poziomu zanieczyszczenia powietrza.
5. miesiąc wrzesień jest miesiącem adaptacyjnym dla nowoprzyjętych dzieci, dlatego pobyt na świeżym powietrzu jest uzależniony od stopnia przystosowania się do nowego otoczenia dzieci oraz ich poczucia komfortu w grupie. W sytuacjach, gdzie wyjście na zewnątrz dzieci jest niemożliwe zapewnia się dzieciom inne aktywności np. muzyczne, edukacyjne itp.
6. W młodszych grupach godziny, które są przeznaczone na odpoczynek dostosowane są według potrzeb dzieci z uwagi na ich większe zapotrzebowanie na sen.
7. powyższy harmonogram stanowi umowne ramy organizacyjne dnia, zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa poprzez przewidywalną rutynę,
8. plan dnia może być modyfikowany w zależności od potrzeb grupy i poszczególnych dzieci,
9. godziny realizowanych czynności są orientacyjne i dostosowywane do potrzeb i możliwości dzieci.

7.1. Powitanie.

Codziennie rano witamy naszych podopiecznych i ich rodziców (opiekunów) przybywających do naszej placówki. To bardzo ważny moment, który często determinuje dalsze samopoczucie dziecka. Ważne jest by nawiązać autentyczny i pozytywny kontakt z dzieckiem oraz rodzicem.

Nie jest to moment tylko przekazania dziecka, to chwila na zbudowanie poczucia bezpieczeństwa i pewności, że dziecku będzie tu dobrze.

Staramy się by dzieci były przyjmowane przez wychowawców z grupy, do której są zapisane. To oni znają swoich podopiecznych, ich upodobania i przyzwyczajenia, wiedzą jak przebiegał ich okres adaptacji lub jak długo trwała ewentualna nieobecność związana np. z chorobą.

7.2. Posiłki.

W naszym żłobku zapewniamy dzieciom każdego dnia 4 posiłki. Podczas procesu przygotowywania i wydawania posiłków przestrzegamy zasad Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz stosujemy system zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności – HACCP. Jadłospisy opracowywane są przez dietetyka i udostępniane rodzicom na tablicy informacyjnej.

Rodzice z góry deklarują z ilu posiłków będzie korzystać ich dziecko.

Woda jest dostępna dla naszych podopiecznych przez cały dzień. Dbamy o to, by w ciągu dnia dzieci korzystały z niej tak często, jak to możliwe i konieczne. *(standard 14.3.)*

Wszystkie posiłki przygotowuje kucharz w żłobkowej kuchni, w oparciu o jadłospis, sporządzony przez dietetyka.

Wszystkie grupy dysponują wyodrębnioną jadalnią, która jest częścią bawialni.

Woźna porcjuje jedzenie wydane przez kucharza, z uwzględnieniem diet indywidualnych. Podczas porcjowania jedzenia dzieci bawią się w bawialni z opiekunami. Uprzedzamy dzieci, że zbliża się pora posiłku, aby miały czas na dokończenie zabawy. W grupie starszych dzieci zapraszamy je do wspólnego nakrywania do stołu, a po skończeniu jedzenia do odkładania naczyń na miejsce do tego przeznaczone.

Zanim dzieci usiądą do stołu, w małych grupach idziemy do łazienki w celu umycia rąk. Pozwalamy, żeby dzieci same wykonały te czynności, asystujemy. Kiedy wychowankowie siedzą przy stole, wybierają sobie śliniak, który im założymy. Szanujemy także ich odmowę, mogą się brudzić, jeść rękoma, a wtedy po skończonym posiłku pomagamy się im przebrać.

W przypadku niektórych posiłków - głównie śniadanie i podwieczorek- często dzieci otrzymują warzywa, owoce, dodatki do pieczywa na jednym półmisku, tak by mogły same wybierać to, co mają ochotę zjeść.

Dzieci spożywają posiłek we własnym tempie, nie pospieszamy ich, mają na to tyle czasu, ile potrzebują. Oferujemy pomoc w jedzeniu, w razie potrzeby kroimy kanapki na części, pomagamy jeść zupę używając drugiej łyżki. Zawsze motywujemy dzieci do jedzenia, zachęcamy je, mówimy, co mają do wyboru, nie zabieramy talerza bez wyraźnej odmowy lub sygnału, że dziecko zjadło, akceptujemy stanowczą odmowę jedzenia przez dziecko. Po jedzeniu pomagamy dzieciom w myciu buzi i rąk.

Podczas różnych aktywności w ciągu dnia, umożliwiamy dzieciom udział w przygotowaniu napojów i innych prostych potraw, jak np. sałatki, pizza – krojenie składników, dekorowanie potraw i inne. *(standard 4.4.) (standard 2.8.)*

7.3. Odpoczynek.

- Zapewniamy warunki do różnorakiego odpoczynku dzieciom. *(standard 2.6.)*
- Poobiedni odpoczynek jest potrzebny dzieciom ze względu na ich wiek, nie jest jednak obowiązkowy – dziecko śpi wtedy, kiedy tego potrzebuje.
- Dzieci, które nie śpią, bawią się w innym pomieszczeniu.
- Każde dziecko może zasypiać ze smoczkiem, przytulanką.
- Zachęcamy dzieci do samodzielnego rozbierania się i ubierania.
- Czuwamy nad spokojnym snem dzieci.

W sypialni każde dziecko ma swój leżak lub łóżeczko, które jest oznakowane. Pomaga to dzieciom odnaleźć swoje miejsce odpoczynku. Dzieci samodzielnie zdejmują i ubierają te części garderoby, z którymi potrafią sobie poradzić. Siadamy przy dziecku, które potrzebuje bliskości dorosłej osoby, by zasnąć. Nie zmuszamy do snu.

Te dzieci, które nie śpią, bawią się w innym pomieszczeniu lub wydzielonej strefie w sypialni, przestrzegając zasady nieprzeszkadzania dzieciom odpoczywającym lub również odpoczywają, ale w sposób mniej aktywny.

Kiedy dziecko przychodzi bardzo wcześnie rano, bądź rodzic zgłasza, że w nocy źle spało może ono odpocząć w dowolnym czasie. *(standard 4.1.)*

7.4. Zabiegi higieniczne.

Do zabiegów higienicznych należą m.in.:

– mycie rąk i buzi,

– przewijanie,

– przebieranie,

– kąpanie w razie potrzeby,

– korzystanie z toalety.

Wszystkie powyższe czynności odbywają się w zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy, kiedy ono tego potrzebuje, nie są częścią zaplanowanego harmonogramu dla całej grupy. Dzieciom starszym, które rozpoczęły utrwalanie nawyku czystości, przypominamy o możliwości skorzystania z toalety. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, w kontakcie z dzieckiem i z dużą delikatnością. Dziecko, które nie korzysta z pieluszki informuje opiekuna, że potrzebuje skorzystać z łazienki, opiekun idzie razem z nim.

Dzieci, które nie lubią korzystać z łazienki (zwłaszcza z przewijaka) staramy się zainteresować jakimś przedmiotem, by odwrócić jego uwagę lub proponujemy indywidualne rozwiązania. Respektujemy prawo do odmowy korzystania z łazienki, gdy dziecko nie czuje się gotowe (dotyczy tworzenia i utrwalania nawyków dbania o czystość ciała).

Pamiętamy o prostych i jasnych wyrażeniach, informujących dziecko o naszych zamiarach, wykonywanych podczas czynności higienicznych. Zachęcamy dzieci do samodzielnego mycia rąk, buzi i obserwujemy dziecko, a w razie potrzeby lub prośby dziecka udzielamy pomocy. Okazujemy dziecku aprobatę i nie zawstydzamy go, niezależnie od trudności wynikających z niezasygnalizowania potrzeb fizjologicznych i zabrudzenia w związku z tym ubrania. (*standard 4.2, standard 2.7.)*

8. Aktywności.

Tworzymy bezpieczną przestrzeń do zabaw, w której dzieci bawią się swobodnie, według własnego pomysłu czy też zainspirowane propozycją opiekuna.

Przygotowujemy otoczenie, w którym dziecko samo dokonuje wyboru własnej aktywności i ma na nią czas. Materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dziecka, a jeśli są w pojemnikach, to są one oznakowane obrazkami. Wśród materiałów dostępne są m.in. naturalne materiały oraz przedmioty codziennego użytku. *(standard 14.5, standard 14.2.)*

Dzieci przechowują swoje rzeczy w szafkach, w szatni, ponieważ prace plastyczne są zazwyczaj od razu eksponowane lub gromadzone w teczkach.

Przyniesione maskotki dzieci odkładają na leżaki do spania, inne rzeczy, z których korzystają są częścią wspólną żłobka. Istotne jest, by dziecko możliwie wiele rzeczy odkrywało samo - pobudza to ciekawość i zainteresowania dziecka.

Przestrzeń w żłobku jest zorganizowana w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci:

- strefa wspólnego czytania,
- strefa zabaw konstrukcyjnych,
- strefa zabaw ruchowych,
- strefa zabaw plastycznych,
- strefa zabaw z wodą i piaskiem,

- strefa zabaw tematycznych,
- strefa zabaw muzycznych. *(standard 14.1.)*

Prowadzimy obserwacje, aby odpowiedzieć na pytania: czym dziecko jest zainteresowane, co lubi robić, w jaki sposób rozwiązuje problemy? Personel pracujący z dziećmi rozmawia o spostrzeżeniach podczas spotkań pedagogicznych.

Włączamy się do zabawy dzieci, jeśli tego potrzebują lub wyłączamy się z zabawy, jeśli obecność dorosłego nie jest niezbędna. Opiekun może zacząć bawić się równolegle tymi samymi przedmiotami, tak by dziecko mogło obserwować jego działania. Zabawy przebiegają w małych grupach, co umożliwia obserwację dzieci i udzielanie im pomocy przez dorosłych, kiedy jej potrzebują.

Atrakcyjne dla dzieci spotkania z muzyką, teatrem, gimnastyką mogą być realizowane przez specjalistów po wcześniejszym uzgodnieniu z rodzicami. *(standard 1.1.4.)*

8.1. Zabawy swobodne.

Dziecko w ciągu dnia ma swobodny dostęp do zabawek, stref tematycznych oraz do sprzętów i materiałów do zabaw. Zabawki posiadają atesty bezpieczeństwa, dostosowane są do wieku dzieci i pobudzają ich rozwój. Dziecko ma czas na samodzielne rozwijanie zdolności. W zabawie plastycznej dzieci, między innymi wykorzystują „czystą kartkę". Okazujemy zainteresowanie zabawą dziecka - w ten sposób dajemy mu odczuć, że jest dla nas ważne.

Najważniejszy walor zabawy to podejmowanie jej przez dziecko z wolnego wyboru. Jest ona czynnością wykonywaną tylko dla własnej przyjemności.

Zabawa swobodna jest najbardziej interesującą formą spędzania czasu dzieci w żłobku. Przebiega według dziecięcych zamierzeń, to dzieci decydują, kiedy ją kończą i kiedy zaczną inną. Obserwujemy dzieci podczas zabaw, uczestniczymy w nich na wyraźne zaproszenie dzieci. Czas zabawy uzależniony jest od zainteresowania dzieci.

8.2. Zabawy inspirowane.

Zabawa inspirowana zaczyna się od naszej propozycji i jest zaproszeniem do podjęcia aktywności przez dziecko – inspiracją może być pomysł lub nowy materiał do zabawy.

Rozumiemy, że nie wszystkie proponowane przez nas zabawy są dla dziecka atrakcyjne. Dziecko może odmówić udziału w zabawie, zrezygnować z niej w trakcie trwania, powrócić do przerwanej aktywności. Dzieci, które nie chcą skorzystać z propozycji naszej zabawy obserwują ją lub bawią się swobodnie.

8.3. Zajęcia dodatkowe.

Zajęcia dodatkowe są zawsze realizowane w porozumieniu z rodzicami. Są one atrakcjami, które pojawiają się okazjonalnie, inne systematycznie i są prowadzone przez osoby spoza personelu żłobka.

Charakter zajęć jest różny: zajęcia teatralne, występy teatralne, rytmika, kinezjologia, dogoterapia, spotkania warsztatowe dla dzieci i rodziców.

W realizacji takich działań priorytetem jest zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa i komfortu. Jeżeli dzieci wyrażają obawę, zadaniem opiekuna jest zabrać dziecko w miejsce, gdzie poczuje się bezpiecznie. Kolejnym zadaniem jest czynny udział w zajęciach poprzez towarzyszenie i uczestnictwo. Dzieci nie mogą zostać same, bez opiekunów w trakcie dodatkowych zajęć.

8.4. Aktywności na powietrzu.

Wychodzenie z dziećmi na zewnątrz budynku odbywa się zawsze przy różnorodnych warunkach pogodowych, z pominięciem dni o wysokim poziomie smogu lub przy niedogodnych warunkach atmosferycznych (np. silne opady deszczu, śniegu, wiatr).

Dbamy o to, by rodzice przygotowywali odzież wierzchnią i zapasowe komplety ubrań, obuwie na zmianę. Jeśli liczebność grupy przekracza możliwości zorganizowania zabaw na zewnątrz, personel dzieli dzieci na mniejsze grupy, które wychodzą na powietrze po kolei, wymieniając się. *(standard 13.5, standard 2.10.)*

8.5. Kontakt z naturą.

Do aktywności dzieci, która umożliwia ich kontakt z naturą, oprócz pobytu na świeżym powietrzu i zajmowaniem się zabawami ogrodniczo-przyrodniczymi, wykorzystujemy wszelkie możliwe czynności związane z sadzeniem roślin: kwiatów bądź ziół i warzyw w doniczkach. W sali również tworzymy dzieciom warunki do obserwacji i przyglądania się jak zasadzone przez nich rośliny rosną. Umożliwiamy zabawy na bazie zjawisk i doświadczeń fizycznych - promienie słońca, ciepło - zimno, wykorzystujemy sezonowe dary natury (kasztany, żołędzie, liście, rośliny), a także śnieg, muszle itp. 24

Podczas zajęć dodatkowych dzieci mogą spotkać się z różnymi zwierzętami takimi jak psy, króliki, alpaki itp.

Podstawa prawna:

– Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi do lat 3.

– Konwencja o Prawach Dziecka - międzynarodowa konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r.